Kvindelige Præster.

—o—

Fra „Plovfuren" for 1. Febr. 1917:

Spørgsmaalet om Kvinder som Præster er ved at blive brændende rundt om i Verden i evangeliske Lande. Udgangspunktet for Kravet og for Drøftelsen er ret forskelligt; men det er jo kun et Tegn paa, at Spørgsmaalet er ved at blive brændende og aktuelt, og at det ikke kan affærdiges med en kategorisk Erklæring fra deres Side, der hidtil har haft Monopol paa Præstestillingen.

Overalt i de evangeliske Lande er der Præstemangel; Stillingen synes at øve mindre og mindre Tiltrækning paa Mænd. Mændene absorberes mere og mere af den materielle Kamp, som det praktiske Livs Chancer samt Statstjenesten drager ved de ubegrænsede Muligheder og ved den Sikkerhed, der bydes. Præsten arbejder paa en saare udsat Post under stærk Kritik, maa bære et uendeligt Ansvar overfor Gud og Mennesker og sin egen Samvittighed og maa slide sig op for en saare lille Løn. Præstegaardsidyllen er snart en Saga blot, og hvor den findes, er den ofte mistænkt med eller uden Grund.

Efter Krigen vil der være Mangel paa Mænd i største Delen af Europa; og der vil i Genrejsningsarbejdet blive lagt Beslag paa Mændenes Kræfter som aldrig før til produktivt Arbejde, til det tørre Slid og til at lede og ordne den intensive Kappestrid i at bøde paa Krigens Skader. Utvivlsomt vil Kunst og Videnskab og al aandelig Gerning komme til at staa i Skygge, naar de nærmest liggende Maal ikke derved fremmes. Lægger man Mærke til den Begejstring for det aktive Liv i Handling, der besjæler den kristne Ungdom i Lande som Frankrig, England og Tyskland, kan man ikke tvivle om, at der vil blive Dyrtid paa Kræfter til at gøre Kirkens Gerning.

Paa den anden Side vil der blive et stort Overtal af Kvinder i Europa. Kvinderne i de krigsførende Lande har vist, at de har formaaet at fylde deres Plads godt i mangen en Mandsgerning, og uden Tvivl har Kvinderne gjort mange blivende Erobringer paa Arbejdsmarkedet, som ikke atter kan fravristes dem. Ved Universiteterne fylder Kvinderne nu, da den store Mængde af de unge Mænd staar ved Fronterne, som aldrig før, og der er ikke Tvivl om, at de arbejder med en Energi og Alvor, der vil give dem et godt Forspring for deres mandlige Konkurrenter, hvem Krigen for en stor Del har bragt ud af Sporet. Allerede før Krigen var det paafaldende i alle Lande, i hvilken Maalestok Kvinderne kastede sig over aandelig Syssel, og man kunde allerede begynde at forestille sig den Dag, da Kvinderne paa mange aandelige Omraader vilde tage Teten. Man maa i denne Sammenhæng erindre, at der er forholdsvis flere ugifte Kvinder end ugifte Mænd, der er økonomisk uafhængige. I Middelklassen er vel Kvindernes økonomiske Kamp for Tilværelsen ikke saa stor som Mændenes, hverken i eller udenfor Ægteskabet. Kvinden har vel mere Kraft tilovers til aandeligt Arbejde og til social Tjeneste.

Nu kommer dertil, at en aandelig Tjeneste som Præstegerningen i særlig Grad kunde synes at ligge for Kvinden. Den bygger ikke paa en ensidig intellektuel Udrustning; den kræver Forudsætninger i Hjertelivet: Tjenersind, Offervillighed, Selvforglemmelse, Egenskaber, hvori Kvinden tilvisse ikke staar tilbage for Manden. Lige fra Kristi Dage har Kvinden begejstret og inderligt forstaaet og tilegnet sig hans Budskab og vandret i hans Fodspor, og i vore Dage gør Kvinden et stort og uvurderligt Arbejde i Menighedens frivillige Tjeneste, et Arbejde, der i Omfang og maaske ogsaa i Troskab langt overgaar Mandens.

Paa andre Omraader har Kvinden erobret sig en Plads ved Mandens Side, først og fremmest i Skolen. For 30 Aar siden drømte man ikke om kvindelige Adjunkter i Gymnasierne og om kvindelige Inspektricer ved Folkeskolerne; nu er de en Selvfølge, og der ankes ikke over deres Gerning, tvertimod. Paa Missionsmarken staar Kvinderne ofte som Evangeliets eneste Forkyndere i store Hedningebyer; selv om de endnu ikke forvalte Sakramenterne, har de dog det fulde Ansvar for en lille Flok med Undervisning og Sjælesorg og Menighedstugt og Ansvaret for Evangeliets Forkyndelse for en mylrende hedensk Befolkning. Og mange af disse Kvinder gør en Gerning, som Mænd maatte misunde dem.

Og i Kirkens Historie træffer vi Kvinden i Kirkens Tjeneste lige fra Apostlenes Dage: Phøbe var Diakonisse. Enkerne var beskikkede Menighedstjenerinder i de paulinske Menigheder. Diakonisserne underviste i Oldkirken de kvindelige Katechumener, og de var ordinerede dertil, i det 3. Aarhundrede medvirkede de ved Kvinders Daab. Priscilla og Phøbe foretog Rejser i Evangeliets Tjeneste, og vi hører Tale om Profetinder. Romerkirken har sine mangfoldige Nonneordener og Søsterskaber, den evangeliske Kirke sine Diakonisser.

General Booths Hustru, „Frelsens Hærs Moder", kæmpede for Kvindens Ligestilling med Manden i Evangeliets Tjeneste, og Frelsens Hær har gennemført den, man kan vel sige, med god Frugt og Fremgang. Det er maaske en af Hemmelighederne ved Frelsens Hærs Magt over Sindene iblandt de forkomne og elendige, at Kvinden spiller den fremtrædende Rolle i Arbejdet. I hvert Fald har Hun i Frelsens Hær dokumenteret sin overordentlige Evne til at løse Opgaver, som Mænd veg tilbage for.

Og vi kender jo baade den ene og den anden Kvinde med stor Indsigt i Guds Ord, med stor Forstand paa Mennesker, med fin Takt og overlegen Myndighed og med ypperlige Evner til at føre Ordet.

Og dog har Kirken indtil denne Dag ikke betroet Kvinden Ansvaret som Gudstjenestens Leder og Sakramenternes Forvalter. Der er Steder i vort Land, hvor en Kvinde er Menighedskredsens aandelige Leder og det aandelige Kraftcentrum for Gerningen, medens Præsten besørger den kirkelige Rutine og nøjes dermed. Kan Kirken nu bryde med sin ældgamle Regel og lukke Døren til Præstegerningen op for Kvinder?

Kvinder har jo Adgang til at studere Teologi og til at tage teologisk Eksamen, der jo giver Mænd Adgang til Præstestillingen. Endnu er Kvinden ikke kommen videre.

Det er jo almindeligt, at Kvinder taler udenfor Gudstjenesten, endog i Kirkerne, om fra Prædikestolen ved jeg ikke, og hvem tør sige, at det er ringere end hvad Mænd plejer at yde?